

Dunai Péter

Kutyák és macskák
kultúrtörténeti kislexikona

Legnagyobb kutya – a világ legnagyobb kutyája Giant George volt, a német dog marmagassága 110 cm, hosszúsága 213 cm-re volt tehető, s több mint 100 kg-ot nyomott. Magasságra megelőzte ugyan egy Zeusz nevű dog, aki 2 cm-rel volt magasabb George-nál, viszont 30 kg-mal könnyebb volt nála.

A világ legnehezebb kutyája Zorba, az angol masztiff volt, súlya elérte a 143 kg-ot.

Luison – a dél-amerikai nép mitológiájának rémisztő kutyája. Szörnyűséges lény, ijesztő fogsorral. A halál istene, a temetők lakója, aki állítólag csak rothadó hússal táplálkozik.

M

Maera (Maira) – Ikariosz hűséges kutyája. Ikariosz marathoni szőlőműves volt, aki Dionüszosz útmutatása szerint először készített bort. Az elkészült itallal pásztorokat kínált meg, akik még sosem tapasztalták meg a bor hatását, ezért azt hitték, Ikariosz megmérgezte őket. Dühükben rátámadtak és megölték. Maera látta a történetet, azt is, hová rejtették el a holttestet. A kutya elszaladt Ikariosz lányáért és a sírhoz vezette, majd mindketten belehaltak a bánatba. Dionüszosz látva Maera hűségét, a Kiskutya csillagképben az égboltra emelte.

Malcsik – Moszkvában emeltek egy emlékművet egy Malcsik nevű, brutálisan megölt kutya emlékére. Az emlékmű címe „Könyörület”, ami mindenkit arra emlékeztet, hogy nem bántsa, hanem segítse a kóbor kutyá-

kat. Moszkvában már nagy hagyománya van a kóbor állatok segítésének, etetésének.

Lsd. metrókutyák

Mancs – híres magyar mentőkutya volt, a miskolci Spider mentőcsoport németjuhásza. Többek között mentett az 1999-es izmiti és a 2001-es salvadori és indiai földrengéseknél is. Képes volt jelezni a víz alatti holttestet, valamint egy azonos helyszínen külön tudta jelezni az élő és a holtat. 2006. októberben halt meg tüdőgyulladásban. Miskolcon a Szinva patak partján szobrot állítottak a tiszteletére.

2015-ben mutatták be a Mancs című filmet, mely tisztelgés a mentőkutyák hősiessége előtt.

Marcipán – Pityke őrmester kutyája a „Pityke” című magyar filmsorozatban. Marcipán az őrmester társa a bevetéseken. Nagy sikert aratott vonyításával, ugyanis a „Marcipán szirénát!” parancsszóra ő szirénázik.

A rajzfilmet a belügyminisztérium rendelte meg a magyar rendőrség népszerűsítésére. 1981-ben vetítették először.

Mardel – a „Flúgos futam” című, nagysikerű amerikai rajzfilm egyik főszereplője. A futamon Gézengúz Guszti társa, a sanda Ciklon nevű járművel versenyeznek. Mardel jellegzetes, örült vihogásával a nézők kedvence lett.

Metrókutyák – a moszkvai metróhálózatban több száz kutya él, közülük legalább ötszázat rendszeresen látnak és számon tartanak. A metrókutyák rajongói saját honlapot is üzemeltetnek.

Megfigyelték, hogy sok kutya napi rendszerességgel beutazik a belvárosba, ahol több élelmet találnak, beszerző körútjaik befejeztével pedig visszautaznak.

A

All Ball – Kokónak, a híres ezer jellel kommunikáló gorillának az első és tán legkedvesebb cicája volt. A gorilla 1984-ben jelezte először, hogy szeretne egy cicát. Először egy plüss állatot kapott, de mivel nem játszott vele és a szomorúság jelét mutatta gondozóinak, így születésnapjára kapott egy igazi cicát, akit ő választhatt ki és ő nevezte el All Ballnak. Kokó nagyon szerette a macskát, de a cica sorsa szomorú véget ért, amikor elszökött, elütötte egy autót. A gorilla annyira elkeseredett, hogy 1985-ben két új cicát is kapott, akiket Lipsticknek és Smokynak nevezett el.

Ahmedabad – a macska, aki majdnem kirobbantott egy kisebb háborút. Az 1960-as években John Kenneth Galbraith, amerikai diplomata Indiában szolgált, amikor az India és a Pakisztán közötti viszony az átlagosnál is feszültebb volt. 1962-ben egy hivatalos látogatás során az indiaiak sziámi cicákat ajándékoztak Galbraith fiainak. Az egyik cicát Ahmedabadnak hívták, amit a család gyorsan Ahmedre rövidített. A sajtó megírta a történetet, aminek következtében Pakisztánban zavargások törtek ki, mert Mohamed megsértésének tartották, hogy egy macskát Ahmednek nevezzék. Amerikaiakat támadtak meg az utcán, fanatikus mullahok Galbraith fejét követelték. Az emberek nehezen csillapodtak le, a család pedig mihamarabb átnevezte a cicát Gujaratnak.

A macskák királya – Egy angol mese szerint, amikor egy gazda megkésve indult haza a mezőről, nagyon furcsa

temetési menetet pillantott meg. Nyolc macska cipelt egy kis koporsót, amin egy címeres pajzs volt, a macskák pedig arról énekeltek, hogy a macskák királya meghalt. Ahogy a gazda hazaért, azonnal mesélni kezdett a feleségének, hogy milyen meglepő és mókás dolgot látott. A történet végére a macskájuk, aki addig a közelükben aludt, hirtelen felugrott, s így kiáltott: „Az öreg Tom halott? Akkor én vagyok a király!”. Ezzel a macska felugrott a kéménybe és soha többé nem látták.

Astrocat (Csillagcica) – Félixnek, a világúrt megjárt macskának a beceneve. A korabeli sajtó hivatkozott Félixre Astrocat néven.

Lsd. Félix

B

Baiyun (Bayun) – legendás macska a szláv mitológiában. A Baiyun a puszta jelenlétével képes elűzni az otthonokból a gonosz szellemeket. A néphit szerint azért ragaszkodnak a macskák inkább a házhoz, mint gazdáikhoz, mert a házat sajátjuknak tekintik, és azt védik.

Az orosz folklór szerint, ha új házba költözéskor elsőként egy macska lépi át a küszöböt, akkor szerencsét hoz a házra a következő években.

Bakeneko – alakváltó macska a japán mitológiában. A japánok úgy tartották, ha a macskák eléri a tízéves kort (egyes vélekedések szerint a 13 éves kort) és súlyuk meghaladja a négy